

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding Varkenshouderij Veestraat 1, Maria Hoop

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

30 september 2016 / projectnummer: 3139

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Maatschap Jongen wil de varkenshouderij annex akkerbouwbedrijf aan de Veestraat 1 te Maria Hoop uitbreiden. Daartoe wordt het bouwvlak van 3,3 ha vergroot naar 5,05 ha en wordt het aantal stallen uitgebreid van drie naar zeven. In de vier nieuwe te bouwen stallen zullen in totaal 16.900 vleesvarkens gehuisvest worden. De bestaande stallen zullen na realisatie van het project plaats bieden aan ongeveer 1.900 fokzeugen en biggen. Voor de verwerking van drijfmest en de opslag van scheidingsproducten van de mest wordt een nieuwe loods gebouwd. Voor dit project wordt een omgevingsvergunning voor milieu, bouwen en afwijken van het bestemmingsplan aangevraagd. Ter onderbouwing van de besluitvorming zijn de milieugevolgen van de uitbreiding beschreven in een MER. De gemeente Echt-Susteren heeft de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: "de Commissie") gevraagd het MER te toetsen.

In dit advies spreekt de Commissie¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie is van oordeel dat het MER nog niet alle informatie bevat die essentieel is om een besluit te kunnen nemen over de aanvraag voor een omgevingsvergunning waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

Uit het MER blijkt dat initiatiefnemer aandacht besteedt aan bijvoorbeeld gezondheidsaspecten en warmteterugwinning. Tijdens het locatiebezoek bleek dat het bedrijf met name wat deze aspecten betreft bijzonder goede resultaten behaalt.

In het MER is aangegeven dat de ammoniakemissie van het bedrijf toeneemt, maar dat op grond van saldering met de depositie ten gevolge van de oude vestiging van het bedrijf de stikstofdepositie op Natura 2000 niet toeneemt.

De geuremissie en de fijn stof-emissie van het bedrijf nemen aanzienlijk toe. Het MER laat zien dat bij alle gevoelige objecten voldaan wordt aan de grenswaarden

---

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3139](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

voor de individuele geurbelasting en luchtkwaliteitseisen. De bijdrage van het bedrijf aan de (cumulatieve) achtergrondbelasting van geurhinder is echter onvolgende in beeld gebracht. De Commissie gaat in hoofdstuk 2 nader op dit aspect in.

De Commissie merkt hierbij op dat het enkele feit dat aan grenswaarden wordt voldaan, niet betekent dat aan de betreffende onderwerpen weinig of geen aandacht hoeft te worden besteed. Van een MER mag worden verwacht dat dit een bredere scope bevat dan alleen het toetsen aan grenswaarden; ook alternatieven en maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verlagen, ook onder de grenswaarden, moeten worden onderzocht. De Commissie geeft hiertoe in hoofdstuk 3 enkele aanbevelingen voor het vervolgtraject.

2. Gesignaleerde tekortkoming

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Geur

In paragraaf 5.12.1 van het MER is aangegeven dat de geuremissie van het huidige bedrijf² 115.809 OUE/s bedraagt³. De geuremissie van het voorkeursalternatief (VKA) is 362.324 OUE/s (paragraaf 6.6.1 van het MER). Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) geeft een geuremissie van 188.295 OUE/s.

De geuremissie neemt fors toe. Daarmee neemt ook de bijdrage van het bedrijf aan de cumulatieve (of achtergrond)geurbelasting van de omgeving toe. In het MER wordt daar niet op ingegaan; er wordt (in paragraaf 6.6.1) alleen gewezen op een figuur met een verwijzing naar de gebiedsvisie van de gemeente Echt-Susteren. Uit de figuur zou blijken dat gezien de achtergrondbelasting in het gebied er sprake is van een goed woon- en leefklimaat bij de dichtstbijzijnde woningen. Daarbij wordt gesteld dat het voorkeursalternatief (VKA) hieraan niets af doet. Het MER bevat geen beoordelingen of berekeningen die dit onderbouwen, en geeft evenmin inzicht in

---

² Hier is aangegeven wat de geuremissie is van het bedrijf in de vergunde situatie, zoals die in het MER is toegepast als referentiesituatie; zie paragraaf 3.1 van dit advies. Omdat het rundvee niet bijdraagt aan de berekende geuremissie is de hier aangegeven geuremissie gelijk aan die van de feitelijke situatie, met alleen varkens.

³ Overigens staat in tabel 5.1 en paragraaf 5.2 van het MER dat de geuremissie in de referentiesituatie 115.776 OUE/s draagt.

alternatieven die bij de voorgenomen bedrijfsomvang zouden kunnen zorgen voor een lagere geurbelasting van de omgeving.

Het MER wordt geacht een integraal beeld te schetsen van de milieueffecten van de ontwikkeling van het bedrijf. De omgevingsvergunning voor het voornemen heeft onder andere betrekking op het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan omdat de uitbreiding buiten het vigerende bouwvlak wordt gerealiseerd. Op grond van artikel 2.12 eerst lid onder a, 3° van de Wabo kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij dient ook de cumulatie van geurhinder te worden betrokken. Het ontbreken van nadere onderbouwing van de beoordeling van cumulatie van geurhinder in het MER is daarom een essentiële tekortkoming.

De Commissie vindt het essentieel dat het MER wordt aangevuld met een door berekeningen onderbouwde beoordeling van de effecten van het bedrijf op de achtergrondgeurbelasting.

3. Aanbevelingen voor de besluitvorming

3.1 Referentiesituatie

Voor het onderhavige bedrijf is in 2005 een vergunning op grond van de Wet milieubeheer verleend voor het oprichten van een varkenshouderij. Het bedrijf werd verplaatst vanaf een andere locatie in de gemeente. In 2009 is een vergunning verleend voor het uitbreiden van het bedrijf met het houden van rundvee. De uitbreiding met rundvee is niet gerealiseerd.

In het MER (paragraaf 5.2) is aangegeven dat de vergunde situatie, dus de situatie met varkens én rundvee, voor deze project-MER als referentiesituatie is beschouwd. Uit de Nbw-vergunning die in 2013 voor de voorgenomen situatie is verleend en waarnaar in het MER wordt verwezen (bijlage 3 bij het MER) blijkt dat voor wat betreft de stikstofdepositie de uitbreiding van het bedrijf mogelijk is gemaakt door saldering met de depositie ten gevolge van de oude locatie van het bedrijf. De vergunde rechten voor het rundvee hebben daarbij geen rol gespeeld.

Bij de beoordeling van de geuremissie in de vergunde en in de voorgenomen situatie speelt het rundvee geen rol, omdat het vergunde rundvee geen bijdrage levert aan de geuremissie in odour units. Omdat er twee referenties zijn gebruikt zijn de effecten van de uitbreiding op de depositie moeilijk uit het MER af te leiden.

- De Commissie adviseert om bij de besluitvorming duidelijk aan te geven in hoeverre de beoordeling van de milieueffecten is gebaseerd op het in de beoordeling betrekken van het vergunde, maar niet gerealiseerde, houden van rund-
vee.

3.2 Ammoniak

Zoals in de vorige paragraaf is aangegeven is voor het voorgenomen project in 2013 een Nbw-vergunning verleend. Dat neemt niet weg dat in het MER informatie moet worden gegeven over de stikstofdepositie als gevolg van de ammoniakemissie van het bedrijf. In het MER is, buiten de in de vorige paragraaf genoemde saldering met de oude vestiging van het bedrijf, niet expliciet ingegaan op de depositie van stikstof; er is (in hoofdstuk 8) alleen een vergelijking gemaakt van de ammoniakemissies van de referentiesituatie en de alternatieven.

In bijlage 2 van het MER zijn daarnaast de resultaten weergegeven van een vergelijking van de depositie van stikstof in natuurgebieden ten gevolge het in werking zijn van het bedrijf. Uit nadere, mondelinge, informatie namens initiatiefnemer bleek dat het hier gaat om een beoordeling die op aangeven van de provincie Limburg is verricht ten behoeve van de in 2013 verleende Nbw-vergunning. Het gaat om de berekening van de stikstofdepositie in drie nabijgelegen Natura 2000-gebieden, op drie rekenpunten per gebied, op drie verschillende toetsmomenten. Twee van de toetsmomenten blijken betrekking te hebben op de depositie ten gevolge van de oude locatie van het bedrijf.

Hoewel hierdoor wel een indicatie wordt gegeven van de stikstofdepositie op verschillende momenten in de voorgeschiedenis van het bedrijf, geeft de keuze voor de rekenpunten en de toetsmomenten geen informatie over de depositie op de stikstofgevoelige habitats ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling van het bedrijf op deze locatie en voor de vergelijking van alternatieven. Bovendien is de berekening beperkt tot Natura 2000-gebieden en geeft daarom geen informatie over de mogelijke effecten op andere stikstofgevoelige natuurgebieden binnen het Nationaal Natuurnetwerk. Daarom acht de Commissie het van belang dat ten behoeve van de besluitvorming depositieberekeningen worden verricht waaruit die informatie wel blijkt. Voor wat betreft de Natura 2000-gebieden moeten de berekeningen bij voorkeur worden uitgevoerd met behulp van AERIUS, zodat de stikstofdeposities op de gevoelige habitattypen duidelijk worden.

- De Commissie adviseert om ten behoeve van de besluitvorming de stikstofdeposities van de uitgangssituatie en de verschillende alternatieven, en de verschillen daartussen, te beoordelen voor alle stikstofgevoelige natuurgebieden,

en voor wat betreft de Natura 2000-gebieden te onderbouwen met berekeningen met het AERIUS rekenmodel.

3.3 Geur

In hoofdstuk 8, de vergelijking van de alternatieven, is aangegeven dat het MMA ondanks de veel lagere geuremissie, bij woningen in de omgeving toch een hogere geurbelasting veroorzaakt; dit wordt geweten aan de geringe emissiehoogte en lage emissiesnelheid die bij dit alternatief optreedt. In het MER zijn de mogelijkheden om de geurbelasting te verlagen door de emissiehoogte en verticale emissiesnelheid te verhogen⁴, niet nader onderzocht. Aangezien de berekende geurbelasting van woningen in de omgeving relatief hoog is de Commissie van mening dat andere alternatieven met een lagere geurbelasting van de omgeving redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen.

- De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming de mogelijke alternatieven die leiden tot een lagere geurbelasting van de omgeving nader te onderzoeken.

---

⁴ Bijvoorbeeld bij toepassing van een biologische combi-wasser

BIJLAGE 1 : Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Maatschap Jongen

Bevoegd gezag: Gemeente Echt-Susteren

Besluit: vaststellen of wijzigen van omgevingsvergunning voor milieu, bouwen en afwijken van het bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: C14

Activiteit: varkenshouderij

Bijzonderheden:

Procedurele gegevens:

Adviesaanvraag bij de Commissie: 26 juli 2016

Toetsingsadvies uitgebracht: 30 september 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. J.J. Bakker

dhr. ing. J.H. Grit (secretaris)

dhr. mr. C.Th. Smit (voorzitter)

dhr. drs. R.A.M. van Woerden

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3139](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 800
3511 ML Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

